

VĚSTNÍK

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku
Adresa: „Věstník“,
15, Pelzgasse 17, 1150 Wien

Ročník XXVII.

Vídeň, podzim 1980

Číslo 7-9.

Starost státu o člověka

+++++

Stát může být účelem sám sobě nebo prostředkem k dosažení určitého cíle. Pokud je stát nejvyšším dále nezduvodňovaným účelem, máme na mysli buď stát jako instituci (právní, hospodářskou, sociální atd.) nebo stát daný svými existenčními znaky (území, obyvatelstvo) nebo konečně stát charakterizovaný určitým ústavním a politickým zřízením (režimem). Různá hesla : státní rezona, státoprávní či státotvorná politika apod. neznamenají právě nic jiného, než že stát je nejvyšším účelem politické činnosti.

Účelem politiky v běžném pojetí je zpravidla jiná hodnota než stát; jsou to určité postuláty či ideály, jichž bylo mnoho vytvořeno v dějinách lidstva (náboženské, národní, sociální atd.). Stát se zde pokládá za prostředek k dosažení těchto ideálů.

Veškerá politická činnost a její motivy se liší podle toho, zda je zde nejvyšším účelem stát nebo něco jiného. Jako u jiných lidských činnostech zjišťujeme i u politické činnosti jednak účel subjektivní (egoistický), jednak objektivní (věcný). Subjektivním účelem je ukojení touhy po moci nad jinými lidmi, touhy patrně vrozené, druhotným účelem je zde dosažení jiných výhod spojených s mocí (slávy, lesku, blahobyti ap.). Proto se nikdo nevzdá moci dobrovolně, nýbrž až po prohrané bitvě ve volbách nebo v revoluci. Objektivním účelem jsou pak všechny myslitelné cíle, které se sledují při řízení a normotvorbě státu. Podle cíle politika je umění možného (reformace) nebo přivlastňování si státní moci. Podle klasické definice politika je věda o tom, jak kdo dostane co a kdy.

Touha po moci, to je po tom ovládat svou vůlí vůli jiných, je lidská vlastnost stejně významná jako Aristotelova společenská povaha člověka. Proti ní stojí opačná lidská vlastnost, stejně silná touha po svobodě, to je po tom, aby moje vůle nebyla ovládána nebo omezována jinou vůlí. Boj těchto dvou tendencí je ústředním činitelem politických dějin, této nejdramatičtější kapitoly historie lidstva.

Touha po svobodě směřuje zásadně proti lidské vůli projevované mocensky. Je to kus přirozenosti lidské, že se člověk brání proti nadvládě člověka. Je-li však lidská vůle vázána něčím jiným než lidskou vůlí, zmírňuje se její odpor proti vázanosti, to je touha po svobodě. Zvláštním typem takové vázanosti je právě obecná norma - náboženská, etická nebo právní, vydaná od zákonodárce. Politicko-psychologický význam obecných právních norem spočívá v tom, že poslušnost vůči nim se pocituje zcela jinak než poslušnost vůči bezprostřednímu příkazu vydanému určitým člověkem.

Jakmile se tedy držitelům vlády podaří přesvědčit občanstvo, že jejich normy neplnou z jejich osobní vůle, nýbrž že pouze provádějí a plní nějakou neosobní vůli, dosáhnou tím značného zmírnění politického napětí a společenského odporu proti sobě.

Každá doba a kulturní sféra měla nějakou nejvyšší kulturní ideu, hodnotu, která znamená dominantu duchovního života, myšlení, citění a hodnocení, krátce tak zvaného světového názoru celé epochy. Klademe-li nejvyšší ideje do člověka, pak je shledáváme buď v jedinci nebo v kolektivu a docházíme buď k humanitní ideologii individualistické nebo k sociální ideologii kolektivistické.

Novodobé politické ideologie vycházejí z francouzské revoluce, jejíž zásadou je rovnost všech lidí a spatřují účel státu ve všem lidu. Vláda pro lid je postulátem demokracie, která je buď formální a týká se předmětu vlády a dosazování vládnoucích orgánů nebo materiální a týká se účelu vlády (sociální řád). Vláda pro lid se může chápat z nejrůznějších hledisek a podle nich vypadá starost o člověka.

Subjektivistický ideál chce člověka šťastného. Čistě subjektivní pocit štěstí, blaha, uspokojení každého jedince je zde cílem. Člověk je zde subjektem, který se stará sám o sebe (svéodpovědnost). Účelem státu je pak dosáhnout "maximální blaženosti" všech nebo aspoň co největšího počtu občanů. Stát nemá prostředků "oblažovat" někoho přímo a nikdo není k svému štěstí nucen. Toto pojetí demokracie vede k liberalismu, to je k největší svobodě a nejmenší vázanosti občana státními normami.

Objektivistický ideál chce člověka pokud možno dokonalého, to je tělesně i duševně zdravého a zdatného, vzdělaného a mravného. Člověk je zde objektem cizí péče, která přebírá péči o něho, stará se o něho jako rodiče o dítě. Nemůže-li nikdo (ani stát) udělat druhého člověka šťastným subjektem blaha (subjektivní blaho), může ho udělat lepším a přispívat k jeho zdokonalení (objektivní blaho).

Polarizace (protipólnost) těchto ideálů je výsledkem různých názorů na člověka. Subjektivistický ideál vychází z předpokladu, že člověk, sledující své subjektivní štěstí, směřuje v průměru též k svému zdokonalení. Objektivistický ideál vychází z opačného předpokladu, že objektivně dokonalější člověk je také subjektivně šťastnější. Je-li subjektivistická ideologie optimistická, je objektivistická ideologie spíše pesimistická. Podle míry tohoto pesimismu vede pak objektivistická ideologie k větším nebo menším zásahům státu do života občanů normou a k donucovacím opatřením. (Studie - kap. "Starost o člověka".)

Na cestě do práce myslí na Boha!

Pomůže ti i na cestě!

Sebeovládání vzhledem k jazyku

=====

Umět mlčet je důležité pro život společenský. Kolik zla způsobí slovo neopatrné, pronesené v rozčilení, slovo lživé, klevetivé, neslušné, oplzlé! Umět mlčet je důležité také pro služby Boží. Oč větší užitek by byl ze služeb Božích a větší povznesení mysli k Bohu, kdyby bylo více soustředěného mlčení! "Hospodin však je ve svém svatém chrámu; mlč před ním všechna země" -- "Dobře jest čekat mlčky na pomoc Boží" ---- Z pohnutek přirozených uplatňujeme zvláště tyto: "Kdo chce být silný, učí se mlčet." Velký výchovný význam má cvičení v mlčení ve školách podle metody Marie Montessoriové. Uvědomělé výchovné mlčení je rekordním duševním výkonem. Slaboch mlčet nedovede. "Křížek na ústa: uvidím, kdo celou hodinu zbytečně nepromluví." Pythagoras přijímal do školy moudrosti jen žáky mlčenlivé. "Ústa nemoudrých nerozvázně mluví; ale slova moudrých na vážkách vážena bývají" - "Mlčenlivý a rozumný, ten ctěn bývá" (Sir 21,28; 21,31) -- "Jak vám to svědčí, že jste tak pěkně potichu!" Z pohnutek nadpřirozených: "Kdo chce být svatý, učí se mlčet." - "I z každého neužitečného slova, které lidé pronesou, musí v soudný den vydat účty" (Mt 12,36) Což teprve ze slov hříšných! "Jazyk je ostrý meč" (Žalm 56,5). "Rána bičem působí modřiny, ale rána jazykem drtí kosti. Mnoho lidí padlo ostrým mečem, ale ne tolik, kolik

K obrázku na titulní straně: Benediktinský klášter GOTTWEIG v Dolním Rakousku, v okrese Krems, byl založen kolem roku 1078. Dnešní stavba v barokním slohu pochází z 18. století.

ťanské), pak se po ní poohlédněme u nás a pomozme ji mírnit. Čtěš přece denní tisk, který často píše o případech, kdy rodina neštěstím ztratila živitele nebo požárem přišla o příbytek a hospodářské stroje i s dobyt看em.

Bůh dal pozemské statky všem bez rozdílu rasy, barvy kůže, národnosti a náboženství. Proto mají všichni lidé totéž právo a nárok na tyto dary Boží. Ba co více, všichni, kteří bez vlastní viny upadly do bídy, mají nárok na přebytný díl našich darů, které jsme si poctivou prací nashromáždili. Neučiníme-li tak, uslyšíme při posledním soudu strašný rozsudek spravedlivého Soudce:

Byl jsem hladový a nedali jste mě jíst; byl jsem žíznivý a nedali jste mě napít; byl jsem bez přístřeší a vy jste mě nepřijali; byl jsem nahý a vy jste mě neoblékli; byl jsem nemocen a vy jste mě nenavštívili; byl jsem vězněn a vy jste za mnou nepřišli. Neboť cokoli vy jste učinili někomu z vás, to jste učinili mě. - Jelikož jste tak neučinili, buďte na věky zavrženi (Mt 25,35) Strašný, neodvolatelný rozsudek!

Jistě chceš stát na straně vyvolených, na straně těch, kteří věčně budou patřit tváři v tvář Boží a věčně budou požívat nebeské blaženosti.

Sv. Jan, miláček Páně, popisuje tuto krásu Boží ve své apokalypse (Apk. 6,9-17). Zajisté máš doma Nový zákon. Vyhledej si tuto kapitolu, přečti ji jednou, dvakrát a pak rozjímej o jejím obsahu. Pak zajisté přijdeš k poznání, že pro tuto věčnou blaženost bychom měli na zemi učinit vše, abychom ji dosáhli.

Abychom dosáhli tohoto cíle, je třeba nastolit království Boží již zde na zemi. Toto království Boží má být předpolím věčného království Božího. A co jsme z něho učinili? Peleš otrockou; závist, nenávist, pronásledování, vraždění nevinných lidí, utlačování, výroba hrozných zbraní, které přinášejí tisícům lidí, obyčejně nevinným, smrt a zkázu. Rozvrat v rodinách, revoluce, války, únosy lidí atd. Nespravedlivé rozdělení pozemských statků: velmi často jsou ničeny úmyslně, aby jejich ceny neklesly a výdělky nebyly menší. - Neúcta k Bohu: Porušování Jeho zákonů a přikázání. Z toho vyplývá neúcta k rodičům a představeným. (Pokračuje)

Náš oznamovatel

Čs. lidové sdružení, sekretariát, 1150 Vídeň XV., Pelzgasse 17/1: úřední hodiny a půjčování knih každý první čtvrtek od 19 do 20 hodin.

Mše sv. v kostele na Rennwegu, Vídeň II.

V neděli a ve svátek v 7,00 a v 10,00 hodin. - Třetí neděli v 10,00 hodin
rytmická mše sv.

Mše sv. v kostele Na nábreží, Vídeň I.

V neděli a ve svátek v 8,10 hodin.

Mše sv. na okresech

I. a II. odbor JSM: v neděli a ve svátek v 7,45 v klášterní kapli ve Fünfhausgasse, Vídeň XV.

IV. odbor JSM: v neděli a ve svátek v 6,30 hodin v kostele sv. Brigity, Vídeň XX.

VI. odbor JSM: Každou neděli v 8,00 hodin ve Familienkirche, vchod z Wattgasse, Vídeň XVI.

X. odbor JSM: každou druhou a čtvrtou neděli v 9,00 hodin v kostele sv. Kanisia, Vídeň IX.

Orel Vídeň

Jednota Orla Vídeň II. cvičí každý čtvrtek v Blumauergasse 21 od 19 do 21 hodin.

Jednota Orla Vídeň X. půjčuje knihy každou první středu od 18 do 19 hodin (také dle telef. dohody: 64 74 845).

Jednota Orla Vídeň XV. cvičí každé úterý od 18 do 21 hodin v Zinckgasse č. 12.

Všem našim milým čtenářům a přátelům, kteří oslavují jakékoliv životní či jiné jubileum, přejeme ze srdce hojnost zdraví a Božího požehnání!

Na věčnost nás předešli

Emilie Svobodová (69) - Jarmila Strnadová (52) - Terezie Surová (85) - Josefa Kudýnková - Kašpar Kaluža - br. Berchmans (Vojtěch Kurucar - 64), dlouholetý varhaník na Rennwegu - Mons.dr. Alex.Heidler z Mnichova (64). Věnujme jmenovaným, ale i všem ostatním zemřelým naše modlitby!

Z různých důvodů nebylo bohužel možné vydat toto číslo v obvyklém rozsahu.

Eigentümer, Herausgeber und Verleger: Tschechoslowakische Volksvereinigung in Österreich. Für Inhalt und Herstellung durch Vervielfältigung im Selbstv. verantw. Anton Svoboda. Sämtliche: 1150 Wien, Pelzgasse 17. Erscheinungsort: W i e n, Verlagspostamt 1150 W i e n. -- Postsparkassenkonto Nr. 7509.267.